

Lleis

Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 23 de març del 2020 ha aprovat la següent:

Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2

Exposició de motius

I. Introducció

La situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, també anomenat COVID-19, planteja uns reptes d'una dimensió que mai no havia hagut d'afrontar en Principat d'Andorra en el passat recent, i fa necessària l'adopció de mesures excepcionals, de diversa naturalesa, per fer-hi front.

Per respondre a aquesta necessitat s'aprova aquesta Llei, pel procediment d'extrema urgència i necessitat previst a l'article 60 de la Constitució. Es tracta d'una Llei de mesures excepcionals i urgents molt variades, d'abast temporal limitat, que han de permetre pal·liar, en la mesura del possible, els primers efectes que la situació de crisi sanitària provoca sobre les persones i sobre les empreses, en base als principis de solidaritat i de coresponsabilitat. Des d'aquesta perspectiva i en cas que la crisi sanitària esmentada es dilati més en el temps, aquestes mesures hauran de donar pas a altres mesures complementàries o diferents, que siguin convenients o adequades per fer front als eventuals nous reptes que sorgeixin i per facilitar el restabliment de la normalitat, un cop superada la situació de crisi sanitària. Unes mesures que en segona instància requeriran, si és necessari, obtenir més fons per sostenir el teixit productiu i el manteniment dels llocs de treball, mitjançant mecanismes com l'emissió de deute públic i el recurs al finançament extern.

Aquesta Llei està estructurada en set capítols i vint-i-sis articles, dues disposicions addicionals, i quatre disposicions finals.

II. Mesures en matèria laboral

El capítol primer conté una sèrie de mesures en matèria laboral; entre elles, les més importants s'adrecen a garantir la continuïtat dels contractes de treball, amb la finalitat de salvaguardar la situació del col·lectiu de les treballadores i els treballadors, que es considera el més vulnerable. Així, la Llei estableix la prohibició de la suspensió del contracte de treball, encara que les empreses hagin suspès temporalment la seva activitat, per tal que les persones assalariades continuïn percebent íntegrament el seu salari, malgrat la cessació temporal de la prestació de treball. Estableix, així mateix, mesures per repartir entre ambdues parts la càrrega derivada d'aquesta obligació i, consegüentment, els mecanismes escaients per tal que les persones assalariades retornin, mitjançant el treball, la meitat del crèdit d'hores no treballades que aquesta mesura haurà generat a favor de l'empresa. L'altra meitat d'aquestes hores les satisfà l'empresa sense contraprestació directa de la persona assalariada, però, en contrapartida, aquesta es veu compensada amb la possibilitat de rebre ajuts i amb altres mesures de diversa naturalesa.

La Llei estableix també un permís retribuït de caràcter extraordinari per als progenitors amb fills menors de catorze anys o amb discapacitat que treballen en sectors no afectats pel cessament d'activitats i que s'han vist, en canvi, afectats pel tancament dels centres escolars, guarderies i llars d'infants, per tal d'evitar

situacions de desemparament d'aquests infants. Tanmateix, per tal que es puguin acollir a aquest permís se'ls exigeix que acreditin que no hi ha cap familiar proper que pugui tenir cura d'aquests infants. El pagament de les hores de treball no realitzades per aquesta causa va a càrrec del Govern.

Finalment, per a aquelles empreses que no estan afectades per l'obligació de tancament i que, per tant, continuen prestant els seus serveis, la Llei flexibilitza provisionalment les condicions per a la modificació d'horaris de treball i per al canvi de funcions de les persones assalariades, a fi de permetre a l'empresa complir de forma més eficaç les recomanacions o instruccions dictades per les autoritats competents.

III. Mesures en matèria de seguretat social

El capítol segon conté diverses mesures en matèria de seguretat social. La primera consisteix a preveure, amb caràcter excepcional, que totes les persones assegurades que hagin estat diagnosticades del SARS-CoV-2, i també les que hagin estat afectades per una mesura d'aïllament per evitar la propagació del virus esmentat i que no puguin treballar, tindran el dret a percebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal en les condicions que la Llei de la seguretat social estableix per al supòsit d'accident laboral o malaltia professional. No es tracta de concedir al SARS-CoV-2 el caràcter de malaltia professional, la qual no té, sinó únicament d'aplicar excepcionalment aquest règim als efectes, exclusivament, de les prestacions econòmiques per incapacitat temporal, i amb caràcter limitat en el temps.

La Llei també estableix que les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi que han mantingut la seva activitat durant el període de la crisi sanitària, perquè treballen en sectors essencials que no s'han vist afectats per les restriccions, tinguin dret a rebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal del 100%, sempre que no tinguin contractada una assegurança privada que els cobreixi. En aquest cas, per tal de no afectar les finances de la CASS, el complement de la prestació econòmica respecte del que resulta del règim de l'accident laboral es finança directament pel Govern.

Així mateix, la Llei preveu dues mesures diferents per flexibilitzar l'obligació de cotització de les persones que realitzen un activitat per compte propi: aquells que han estat afectats per l'obligació de tancament poden demanar la suspensió temporal de la cotització, mantenint oberts els drets a les prestacions de reemborsament, a les prestacions d'invalidesa derivades d'accident no laboral o malaltia comuna i per generar dret a les pensions de reversió; mentre que totes les persones assalariades que han patit una reducció molt important de la seva activitat com a conseqüència d'aquesta situació excepcional, hagin estat obligades o no a cessar la seva activitat, sempre que ho declarin i que cotitzin sobre una base superior al salari mínim, es poden acollir a una reducció de la base de cotització fins al salari mínim, que els garanteix la percepció de totes les prestacions del sistema.

Des d'una altra perspectiva, i com part de la compensació que s'estableix a favor de les empreses afectades per l'obligació de tancament i que, malgrat això, contribueixen a garantir la continuïtat dels contractes de treball, s'estableix que l'Administració general prendrà en càrrec el pagament de la part empresarial de la cotització del seu personal, mentre duri l'obligació de tancament.

Finalment, s'ha considerat que la situació actual d'emergència sanitària resulta incompatible amb el desenvolupament de la via d'atenció preferent a la Seguretat Social. En aquests moments, cal que els professionals de la salut concentrin els seus esforços en donar les prestacions sanitàries que els siguin requerides i, en les circumstàncies actuals, això no sembla compatible amb la posada en funcionament del nou sistema. Per aquest motiu es posposa l'entrada en vigor de les disposicions que regulen la via d'atenció preferent fins a una data posterior.

III. Mesures en matèria d'arrendaments

El capítol tercer estableix mesures en relació amb els contractes d'arrendament de locals per a negoci. De la mateixa manera que la Llei exigeix esforços als empresaris per garantir els llocs de treball, exigeix també esforços als arrendadors de locals de negoci, i ho fa per mitjà de l'establiment d'unes reduccions substancials de l'import de la renda vigent durant el període de la crisi sanitària. Es tracta, sens dubte, d'una mesura excepcional i atípica que, tanmateix, està en línia amb l'excepcionalitat de la situació que viu el Principat d'Andorra i és d'estricta justícia distributiva.

IV. Mesures en relació amb el sector financer

En relació amb el sector financer la Llei contempla, com a mesura urgent, la pròrroga dels terminis de què gaudeixen les entitats operatives del sistema financer i del sector de les assegurances per al compliment de determinades obligacions formals, la pràctica de les quals podria resultar difícil o àdhuc impossible en les circumstàncies actuals. Ben entès, aquesta pròrroga no impedeix la realització del tràmit a les entitats que estiguin en disposició de fer-ho.

V. Mesures en matèria fiscal i tributària

El capítol cinquè estableix diverses mesures destinades a flexibilitzar el compliment de les obligacions tributàries i adapta determinades previsions legals, que estan pensades per a un període de normalitat, a la situació excepcional que ens ha tocat viure. Entre elles, es permet l'ajornament i el fraccionament no només del deute tributari, sinó també de retencions, ingressos a compte i sancions, i s'estableix que els ajornaments i fraccionaments que es concedeixin durant aquest període no meritaran l'interès moratori.

La Llei també modifica el percentatge del pagament a compte de l'impost de societats que s'ha de realitzar durant aquest exercici, per tal de prendre en consideració la previsible afectació de la crisi sanitària en el resultat comptable de l'exercici en curs. De la mateixa manera, i per les mateixes raons, la Llei modifica el percentatge per al càlcul del pagament fraccionat de la liquidació de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Així mateix, la Llei estableix les mesures necessàries per adaptar la base de tributació de l'impost general indirecte i dels impostos directes a la reducció de les rendes de l'arrendament de locals per a negoci establerta per la Llei.

VI. Reunions dels òrgans col·lectius de les persones jurídiques

En un moment en què la recomanació sanitària és d'evitar el contacte directe entre les persones, resulta necessari permetre l'ús dels mitjans de comunicació i d'interacció a distància en els òrgans col·lectius de totes les entitats i organitzacions, tant del sector públic com del sector privat, encara que les normes que regulen el seu funcionament no ho haguessin previst, i sense minva de les garanties relatives a la identitat de les persones que intervenen i al sentit del seu vot. A aquesta finalitat responen les mesures previstes en el capítol sisè de la Llei que, per la resta, no alteren en absolut les normes relatives als terminis de convocatòria, als quòrums per a la constitució de l'òrgan, ni a les majories que en cada cas siguin requerides per a l'adopció vàlida dels acords.

VII. Suspensió de terminis i altres mesures

En els dies precedents, dos acords del Consell Superior de la Justícia, del 15 i el 18 de març, i diverses instruccions de la Batllia han donat ja una primera resposta a les necessitats més immediates d'adaptació del funcionament de l'Administració de justícia a les circumstàncies imposades per la crisi sanitària, però, per garantir els drets de les persones en una matèria tan essencial, s'ha considerat necessari establir, mitjançant una norma legal, la suspensió amb caràcter general dels terminis processals, amb efectes des del 14 de març del 2020, i amb determinades excepcions establertes sempre en garantia de les persones, quan es tracta de procediments que afecten drets fonamentals, persones detingudes o preses, i persones en situació de risc. Així mateix, la Llei permet als batlles i tribunals realitzar actuacions durant el període de suspensió sempre que ho considerin necessari per evitar perjudicis irreparables als drets i interessos legítims de les parts, i deixa clar que totes les actuacions processals que hagin estat efectivament realitzades durant aquest termini són plenament vàlides i eficaces.

En matèria administrativa, la Llei estableix també la suspensió de terminis per a la tramitació de tota classe de procediments i expedients, amb efectes des del 14 de març del 2020, però faculta l'òrgan competent per realitzar els tràmits que resultin indispensables per evitar perjudicis greus a les persones interessades. També, lògicament, queden exceptuats de la suspensió els procediments i les resolucions que estiguin directament relacionats amb la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2.

Des d'una altra perspectiva, la Llei estableix igualment la suspensió dels terminis de prescripció i de caducitat que, en aquest cas, és efectiva a partir de la data de l'entrada en vigor de la Llei.

Finalment, i per tal d'evitar, sempre que sigui possible, el contacte directe entre les persones, la Llei preveu la possibilitat de dur a terme per mitjà de videoconferència totes les actuacions davant dels batlles i tribunals, i estableix les condicions que s'han de respectar en aquests casos per garantir-ne la regularitat.

VIII. Disposicions addicionals i finals

Finalment, aquesta Llei clou amb dues disposicions addicionals, la primera de les quals preveu l'aprovació d'un pressupost extraordinari per dotar l'Estat dels recursos financers necessaris per acomplir els objectius d'aquesta Llei.

La disposició addicional segona és relativa a la protecció dels llocs de treball, i estableix per tant que la concessió d'ajuts financers públics a les empreses afectades per la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2 ha d'estar, en tot cas, condicionada a la protecció dels mateixos per part de l'empresa.

Finalment, la disposició final primera modifica la Llei del pressupost per a l'exercici del 2020 per incrementar les possibilitats d'endeutament; la disposició final segona ratifica totes les mesures adoptades pel Govern mitjançant diversos decrets des del passat 11 de març del 2020 en relació amb la crisi sanitària que ens ocupa; la disposició final tercera encomana diferents modificacions reglamentàries en l'àmbit social i de l'electricitat i les telecomunicacions, i la disposició final quarta determina la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Capítol preliminar

Article 1. *Caràcter provisional de les mesures*

Les mesures previstes en aquesta Llei tenen per objecte pal·liar les conseqüències de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2. La seva aplicació és limitada en el temps i s'estén com a màxim dos mesos o fins el moment en què el Govern declari, per decret, la fi de la situació de crisi sanitària, en cas que sigui abans dels dos mesos esmentats.

Capítol primer. Mesures en matèria laboral

Article 2. *Continuïtat dels contractes laborals*

1. Les empreses afectades per l'obligació de suspendre temporalment la seva activitat o que ho hagin fet voluntàriament mantenen l'obligació de satisfer a les persones assalariades el salari fix convingut en el contracte laboral vigent, malgrat la suspensió de l'activitat.

2. El procediment de suspensió dels contractes de treball per cas fortuït o força major previst en l'article 41 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, no és d'aplicació al cessament temporal d'activitats per la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, sigui obligatori o no. Les suspensions que haguessin estat sol·licitades per aquesta causa amb posterioritat al dia 13 de març del 2020 no es poden prendre en consideració i no produeixen cap efecte.

3. El període de suspensió de l'activitat computa com a treballat a efectes de vacances i d'antiguitat.

Article 3. *Compensació del temps no treballat per la suspensió d'activitat*

1. El període en què la persona assalariada no pot realitzar la seva prestació laboral ordinària per causa de la suspensió d'activitat de l'empresa ha de ser remunerat d'acord amb les regles següents:

a) La meitat de les hores no treballades ha de ser remunerada per l'empresa sota la figura del permís retribuït.

b) L'altra meitat de les hores no treballades ha de ser igualment remunerada, i es compensa amb treball per la persona assalariada mitjançant els mecanismes que s'estableixen a continuació, i segons l'ordre següent:

i) Hores extraordinàries i festius del calendari laboral ja meritats.

En primer lloc, es compensen amb les hores extraordinàries i amb les hores de jornades festives del calendari laboral que la persona assalariada tingui acumulades fins a la data de la suspensió d'activitat,

si en té. La compensació de les hores es realitza d'acord amb les condicions que estableix l'article 55 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, i no requereix l'acord de les parts ni el consentiment de la persona treballadora.

ii) Hores extraordinàries i festius del calendari laboral a futur.

Un cop exhaurida la compensació prevista a l'apartat i) anterior, l'empresa i la persona assalariada poden pactar, per escrit, la compensació d'hores extraordinàries aplicant un còmput de compensació horària de treball a futur i de festius del calendari laboral que es prevegi treballar a futur, dins el termini dels tres mesos a comptar del primer dia del mes següent a la data en què es deixi sense efecte la suspensió de l'activitat, per cada mes o fracció de la suspensió de l'activitat, amb límit fins al 31 de desembre del 2020. En aquesta compensació no s'aplica l'increment previst en l'article 58.2 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.

iii) Vacances.

En tercer lloc, les hores de treball no realitzades que ha de compensar la persona assalariada a causa de la suspensió de l'activitat de l'empresa es compensen amb vacances. El nombre màxim de dies de vacances a emprar en aquesta compensació és de la meitat de les vacances que es generin durant l'any en curs:

- Quan les vacances estiguin pactades en dies laborables, la compensació de les hores és per dia de treball efectiu, d'acord amb la jornada diària pactada.

- Quan les vacances estiguin pactades en dies naturals, la conversió d'hores degudes en dies naturals es realitza d'acord amb la fórmula que s'indica a continuació. El resultat s'arrodoneix a la part sencera del nombre, descartant la part decimal.

$$\frac{7}{\text{Jornada setmanal}} \times \text{hores degudes} = \text{dies naturals}$$

Si en aplicació del que estableix l'apartat iii) anterior, la persona assalariada veïés reduït el seu dret de vacances anuals a una xifra inferior a 21 dies naturals o 16 dies hàbils, aquesta persona pot optar per exercir el dret a vacances fins a completar els 21 dies naturals o 16 dies hàbils durant l'any 2020, però els dies de vacances que realitzi en virtut d'aquesta norma no han de ser remunerats per l'empresa o bé han de ser compensats amb un crèdit de dies de vacances sobre l'any 2021, a elecció de la persona assalariada.

iv) Còmput de compensació horària a compte de treball futur.

Quan l'aplicació dels mecanismes previstos als apartats i), ii) i iii) anteriors no resulti suficient per compensar el deute d'hores de treball de la persona assalariada, l'empresa pot aplicar, sense que sigui objecte de negociació col·lectiva, un còmput de compensació horària de treball a futur, dins el termini dels tres mesos a comptar del primer dia del mes següent a la data en què es deixi sense efecte la suspensió de l'activitat, per cada mes o fracció de la suspensió de l'activitat, amb límit fins al 31 de desembre del 2020. Les hores no treballades durant el període de suspensió de l'activitat es poden compensar amb hores extraordinàries que es preveu que es realitzin en treball futur. En aquesta compensació no s'aplica l'increment previst en l'article 58.2 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.

Article 4. Absència per tenir cura de fills a càrrec

1. Mentre els centres educatius i de lleure extraescolar romanguin obligatòriament tancats a causa de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, les persones assalariades amb fills o filles menors de 14 anys o fills o filles amb discapacitat que treballen en sectors l'activitat dels quals no ha estat objecte de suspensió es poden absentar del seu lloc de treball per tenir-ne cura, si compleixen cumulativament les condicions següents:

a) Els dos progenitors es troben en la mateixa circumstància, o es tracta de famílies monoparentals. En el primer cas, es pot acollir a la mesura un sol dels progenitors, o ambdós en règim de torns, que ha de ser per jornades senceres de treball.

b) Els dos progenitors acrediten que cap d'ells no té cap familiar fins al segon grau de consanguinitat o d'afinitat que pugui tenir cura raonablement dels fills o les filles. Es considera que no poden tenir cura dels infants els seus avis.

2. Les hores de treball no realitzades per aquesta causa són compensades pel Govern mitjançant un mecanisme que s'ha d'establir per la via reglamentària.

Article 5. *Modificació d'horaris*

Fins que el Govern no declari la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, i durant els catorze dies naturals següents, no és d'aplicació el termini d'avís anticipat per a la modificació d'horaris de treball que estableixen els articles 54, 55 i 59 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.

Article 6. *Canvi de funcions*

Fins que el Govern no declari la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, l'empresa pot canviar de funcions la persona assalariada, quan aquest canvi tingui com a finalitat la reorganització del treball o dels torns de treball per complir de forma més eficaç les recomanacions o les instruccions dictades per les autoritats competents. Aquest canvi de funcions no pot comportar una reducció salarial.

Capítol segon. Mesures en matèria de seguretat social

Article 7. *Prestacions econòmiques per incapacitat temporal per aïllament o diagnòstic de SARS-CoV-2*

1. Les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi afectades per una mesura d'aïllament en aplicació del procediment d'actuació per evitar la propagació del SARS-CoV-2 que no puguin treballar, així com les persones diagnosticades del SARS-CoV-2, tenen dret a rebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal en les condicions que la Llei estableix per al supòsit d'accident laboral o malaltia professional. L'equiparació es fa exclusivament a aquests efectes.

2. El personal competent del Ministeri de Salut identifica les persones assegurades que, segons el procediment d'actuació davant d'un possible cas de SARS-CoV-2, es considera necessari aïllar per evitar la propagació del virus, i ho comunica de forma immediata a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, a l'efecte d'iniciar els tràmits corresponents per generar el dret a les prestacions econòmiques d'incapacitat temporal. Els prestadors de serveis de salut habilitats emeten els certificats d'incapacitat temporal de les persones contagiades pel SARS-CoV-2.

3. Es considera com a data del fet causant aquella en què s'acordi l'aïllament o es diagnostiqui el virus a la persona assalariada o a la persona que realitza una activitat per compte propi, encara que el certificat de baixa s'expedeixi amb una data posterior.

Article 8. *Prestacions econòmiques per les persones diagnosticades del SARS-CoV-2*

1. Les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi que treballen en sectors no afectats per la suspensió d'activitats, i que han d'interrompre la seva activitat laboral perquè s'acorda el seu aïllament o perquè han contret el SARS-CoV2, tenen dret a rebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal sobre la base del 100% de la base de càlcul, prèvia declaració de la contingència com a accident laboral. No poden gaudir d'aquesta mesura les persones que tenen contractada una assegurança privada que els garanteixi una prestació substitutiva de salari en cas de baixa per malaltia o accident de treball. Les persones que exerceixen una activitat per compte propi tampoc no en poden gaudir si no es troben al corrent de pagament de les seves cotitzacions o no compleixen les condicions d'un ajornament sol·licitat prèviament.

2. L'empresa ha de presentar la declaració d'accident laboral a la Caixa Andorrana de Seguretat Social i justificar adequadament que la persona assalariada reuneix les condicions previstes a l'apartat 1 anterior.

3. La diferència entre la prestació que correspondria per accident laboral i el 100% de la base de càlcul es finança directament amb càrrec al pressupost de l'Administració general.

4. L'Administració general i la Caixa Andorrana de Seguretat Social s'intercanvien les dades de les persones afectades per aquesta mesura, a l'efecte que el Govern realitzi la transferència corresponent. L'Administració general i la Caixa Andorrana de Seguretat Social també poden sol·licitar i obtenir dades de les companyies d'assegurances als únics efectes de verificar que es compleix la condició que les concerneix i que preveu l'apartat 1 anterior.

Article 9. *Reducció de la cotització de les persones que realitzen una activitat per compte propi*

1. Les persones que realitzen una activitat per compte propi i que declarin tenir una reducció significativa de l'activitat degut a la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2, poden acollir-se una base de cotització equivalent al salari mínim mentre el Govern no declari la fi d'aquesta situació.

2. La persona interessada ha de presentar una sol·licitud mitjançant el formulari facilitat per la Caixa Andorrana de Seguretat Social abans de la data límit per al pagament de la cotització del mes de març del 2020, i s'aplica a la mensualitat natural completa. Si la situació d'emergència sanitària es dilata més enllà de l'1 d'abril del 2020 inclòs, és d'aplicació també a aquesta mensualitat completa, i així successivament.

Article 10. *Suspensió temporal de la cotització de les persones que realitzen una activitat per compte propi*

1. Les persones que realitzen una activitat per compte propi al Principat d'Andorra com a titulars d'un comerç o indústria amb activitat efectiva, com a titulars d'una autorització de professió liberal o com a titulars d'una explotació agrícola o ramadera, i els administradors de societats que realitzen una activitat en la mateixa societat, que han suspès completament la seva activitat poden sol·licitar la suspensió temporal de la cotització com a persona que realitza una activitat per compte propi a la Caixa Andorrana de Seguretat Social mentre duri la situació de suspensió de l'activitat de la qual són titulars.

2. La persona interessada ha de presentar una sol·licitud mitjançant el formulari facilitat per la Caixa Andorrana de Seguretat Social abans de la data límit per al pagament de la cotització del mes de març del 2020, i s'aplica a la mensualitat natural completa. Si la suspensió d'activitat es dilata més enllà de l'1 d'abril del 2020 inclòs, és d'aplicació també a aquesta mensualitat completa, i així successivament.

3. El període de suspensió temporal esmentat computa com a període efectiu de cotització per donar dret a les prestacions de reemborsament, a les prestacions d'invalidesa derivades d'accident no laboral o malaltia comuna i per generar dret a les pensions de reversió, sempre que la persona que realitza una activitat per compte propi estigui al corrent del pagament de les seves cotitzacions o doni compliment a les condicions d'ajornament sol·licitat prèviament.

Article 11. *Retroacció d'efectes*

Les persones assegurades afectades per una mesura d'aïllament en aplicació del procediment d'actuació per evitar la propagació del SARS-CoV-2, seguint les instruccions del Ministeri de Salut, o que han estat efectivament diagnosticades del SARS-CoV-2 abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, poden obtenir un certificat d'incapacitat temporal equiparable a accident laboral o malaltia professional, amb data d'inici anterior a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, en les condicions dels articles 7 i 8.

Article 12. *Finançament de la part empresarial de la cotització de les persones assalariades*

1. El Govern assumeix el pagament de la part empresarial de la cotització de les persones assalariades de les empreses que han suspès la seva activitat degut a la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2, mentre el Govern no declari la fi d'aquesta situació, sempre que es tracti de persones donades d'alta amb anterioritat al 15 de març del 2020.

2. L'empresa ha d'ingressar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social les aportacions de les persones treballadores dins els terminis legalment establerts.

3. Per gaudir d'aquesta mesura, l'empresa ha de presentar una sol·licitud mitjançant el formulari facilitat per la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Les sol·licituds presentades abans del 14 d'abril del 2020 tenen

efectes des del 14 de març del 2020. Les sol·licituds presentades amb posterioritat a l'esmentada data tenen efectes per a la cotització del mes en curs, o la part de mes que correspongui, sempre que aquesta mesura excepcional continuï en vigor.

Article 13. *Suspensió de la via d'atenció preferent*

Se suspèn l'entrada en vigor dels articles 13, 14 i 15 de la Llei 6/2019, del 31 de gener, de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social, modificada al seu torn per la Llei 20/2019, del 12 de setembre, de modificació de la Llei 6/2019, del 31 de gener, de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social. El Govern determina, per decret, la data en què entraran en vigor aquestes disposicions, que no pot ser posterior a l'1 de gener del 2021.

Capítol tercer. Mesures en matèria d'arrendaments

Article 14. *Reducció de la renda*

1. En tots els contractes d'arrendament de locals per a negoci, la renda contractual vigent queda reduïda en els percentatges que s'estableixen a continuació, per ministeri de la Llei, durant el període comprès entre el dia 14 de març del 2020 inclòs, i el dia següent al dia en què el Govern declari la fi de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2:

- a) 100% en el cas dels locals per a negoci corresponents a activitats que han suspès completament la seva activitat.
- b) 80% en el cas dels locals per a negoci corresponents a activitats sotmeses a un règim de guàrdia o permanència d'acord amb el decret aplicable del Govern.
- c) 50% en el cas dels locals per a negoci corresponents a activitats que han de romandre obertes.

2. En el cas que la part arrendadora hagués cobrat a l'avança l'import de la renda afectada per la reducció, això genera un crèdit a favor de la part arrendatària que serà descomptat de la primera factura o document similar que la part arrendadora emeti sense aplicar la reducció a què es refereix l'apartat 1 anterior, salvat que les parts acordin una altra cosa.

3. La part arrendadora ha d'emetre les factures de l'arrendament d'acord amb les disposicions de l'apartat 1 anterior. En el cas que no ho fes, la part arrendatària pot realitzar el pagament per la quantitat que resulti de l'aplicació de les disposicions de l'apartat 1 esmentat i quedar alliberada de l'obligació de pagament.

4. Tots els contractes d'arrendament d'immobles, construïts o sense construir, a les administracions públiques, queden subjectes a les disposicions dels apartats precedents.

Capítol quart. Mesures en relació amb el sector financer

Article 15. *Pròrroga del termini de tramesa dels estats financers de les entitats i dels organismes d'inversió col·lectiva*

1. En relació amb les obligacions contemplades en l'article 19.2 de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financer, i en l'article 36.3 de la Llei 8/2010, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà, i a l'article 121.3 del Reglament d'aplicació de la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra, relatiu a l'obligació de trametre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA), com a molt tard el 31 de març de cada any, els estats financers auditats de les entitats i dels organismes d'inversió col·lectiva, es prorroga la data límit d'aquestes trameses a l'AFA fins al 30 d'abril del 2020. Aquest nou termini pot ser prorrogat novament per l'AFA, si ho considera necessari, mitjançant un Comunicat tècnic o una Comunicació a les entitats concernides.

2. Aquesta pròrroga no impedeix la presentació puntual dels estats financers auditats a aquelles entitats que estiguin en disposició de fer-ho.

Capítol cinquè. Mesures en matèria fiscal i tributària

Article 16. *Ajornament i fraccionament del deute tributari*

Per derogació de l'article 53, apartats 1 i 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, els obligats tributaris que no estiguin en mesura de fer front al pagament dels deutes tributaris derivats de la presentació de les declaracions com a conseqüència de les mesures excepcionals adoptades per raó de la situació d'emergència sanitària ocasionada pel SARS-CoV-2, poden sol·licitar l'ajornament o el fraccionament del deute tributari encara que aquest deute correspongui a retencions, ingressos a compte o sancions tributàries. Tampoc no és necessària la presentació de la corresponent garantia. En aquests casos l'ajornament o el fraccionament no comporta que es meriti l'interès moratori sobre les quantitats ajornades o fraccionades.

Article 17. *Taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques*

Per derogació de de l'article 10, apartat 1, de la Llei de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques, es faculta el Govern per establir un termini de pagament de la Taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques més enllà del 30 de juny del 2020.

Article 18. *Pagament a compte de l'impost de societats*

El pagament a compte de l'impost de societats per als períodes impositius iniciats entre l'1 de gener del 2020 i el 31 de maig del 2020 es calcula aplicant el percentatge del 20 per cent sobre la quota de liquidació de l'exercici immediatament anterior.

Article 19. *Pagament fraccionat de l'impost sobre la renda de les persones físiques*

1. L'import del pagament fraccionat de la liquidació de l'impost sobre la renda de les persones físiques corresponent al període impositiu iniciat l'1 de gener del 2020 que han d'efectuar els obligats tributaris que exerceixin activitats econòmiques es calcula aplicant el percentatge del 20 per cent sobre la quota de liquidació del període impositiu immediatament anterior.

2. No obstant això, l'obligat tributari pot determinar l'import del pagament fraccionat aplicant un percentatge del 2 per cent sobre les rendes netes procedents d'activitats econòmiques obtingudes en l'exercici del 2019. L'exercici d'aquesta opció es fa en el moment de presentar la declaració corresponent al pagament fraccionat i no vincula per a futurs períodes impositius.

Article 20. *Reducció de la base de tributació de l'impost general indirecte pels arrendaments no percebuts*

Sense perjudici del que s'estableix a l'article 49, apartat 1 de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, la base de tributació de l'impost també es redueix en les quantitats no percebudes per causa de les mesures en matèria d'arrendaments que estableix aquesta Llei.

Article 21. *Reducció de la base de tributació de tots els impostos pels arrendaments no percebuts*

Els ingressos no percebuts per causa de les mesures en matèria d'arrendaments que estableix aquesta Llei no s'inclouen en la base de tributació de l'impost de societats, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals i de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Tanmateix, són deduïbles les despeses relacionades amb aquestes rendes.

Capítol sisè. Reunions dels òrgans col·lectius de les persones jurídiques

Article 22. *Reunions i acords per videoconferència*

1. Els òrgans col·lectius de totes les persones jurídiques, tant de dret públic com de dret privat, poden ser convocats per mitjà de correu electrònic, missatgeria electrònica o un altre sistema similar que permeti tenir constància de la tramesa i del seu contingut, malgrat que no estigui previst en els seus estatuts o normes reguladores.

2. Els òrgans col·lectius de totes les persones jurídiques, tant de dret públic com de dret privat, es poden constituir i adoptar vàlidament acords per mitjà de videoconferència o un altre sistema similar que permeti

la comunicació bidireccional i simultània de la imatge i el so, i la interacció visual i verbal entre els membres que no es troben físicament en el mateix indret, malgrat que no estigui previst en els seus estatuts o normes reguladores, sempre que tots els seus membres puguin tenir accés al sistema. S'han de respectar les regles en matèria de quòrums i majories que en cada cas siguin aplicables.

3. Quan s'utilitzi el sistema previst a l'apartat 2 anterior, el secretari de l'òrgan de govern ha d'acreditar prèviament la identitat de les persones que intervinguin en la videoconferència, mitjançant la remissió o l'exhibició directa de la documentació, per coneixement personal o per qualsevol altre mitjà idoni.

Capítol setè. Suspensió de terminis i altres mesures

Article 23. *Suspensió de terminis processals*

1. Se suspèn el còmput dels terminis previstos en les normes processals per a tots els ordres jurisdiccionals i per al Tribunal Constitucional, amb efectes des del dia 14 de març del 2020 inclòs, fins al moment en que el Govern declari la fi de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2a. Tots els dies compresos en aquest període tenen la consideració de dies no hàbils a efectes processals.

2. La suspensió de terminis no afecta els procediments d'habeas corpus ni els altres procediments preferents i urgents de protecció de drets fonamentals, les actuacions amb persones detingudes o preses, les actuacions urgents en matèria de vigilància penitenciària, l'adopció de mesures cautelars i l'adopció de mesures per les persones en situació de risc.

3. Per excepció al que disposen els apartats 1 i 2 anteriors, l'òrgan jurisdiccional competent pot acordar la pràctica de qualssevol actuacions que consideri necessàries per evitar perjudicis irreparables als drets i interessos legítims de les parts. Així mateix, en fase d'instrucció, l'òrgan jurisdiccional competent pot acordar la pràctica de les actuacions que consideri inajornables.

4. Sense perjudici de la suspensió, totes les actuacions processals que hagin estat realitzades durant el període de suspensió de terminis són vàlides i eficaces.

Article 24. *Suspensió de terminis administratius*

1. Se suspenen els terminis per a la tramitació de tota classe d'expedients, en totes les administracions públiques, amb efectes des del dia 14 de març del 2020 inclòs, fins al moment en què el Govern declari la fi la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2. Tots els dies compresos en aquest període tenen la consideració de dies no hàbils a efectes del procediment.

2. Per excepció al que disposa l'apartat 1 anterior, l'òrgan competent pot acordar, mitjançant una resolució motivada, les mesures d'ordenació i d'instrucció necessàries per evitar perjudicis greus en els drets i interessos de les persones interessades en el procediment, sempre que aquestes manifestin la seva conformitat.

3. Aquesta disposició no s'aplica als procediments i resolucions que estiguin directament relacionals amb la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2 i amb l'aplicació de les mesures excepcionals establertes per fer-hi front.

4. Sense perjudici de la suspensió, tots els tràmits i actuacions que hagin estat realitzades durant el període de suspensió de terminis són vàlids i eficaços.

Article 25. *Suspensió dels terminis de prescripció i de caducitat*

Els terminis de prescripció i de caducitat de tota classe d'accions i de drets queden en suspens a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei i fins al moment en què el Govern declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2.

Article 26. *Actuacions per videoconferència*

1. Totes les actuacions davant dels batlles i tribunals es poden realitzar per mitjà de videoconferència o un altre sistema similar que permeti la comunicació bidireccional i simultània de la imatge i el so, i la interacció visual i verbal entre dues persones o grups de persones que no es trobin físicament en el mateix indret,

sempre que quedin assegurats el dret a la defensa i la possibilitat de contradicció de les parts, quan així ho acordi el batlle o el tribunal.

2. Quan s'utilitzi aquest sistema, el secretari judicial o el propi òrgan jurisdiccional han d'acreditar prèviament la identitat de les persones que intervinguin en la videoconferència, mitjançant la remissió prèvia o l'exhibició directa de la documentació, per coneixement personal o per qualsevol altre mitjà idoni.

Disposició addicional primera. Aprovació d'un pressupost extraordinari destinat a finançar les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2

1. S'aprova un crèdit extraordinari per fer front a la concessió de prestació de garanties mitjançant avals, destinats al finançament de les empreses i els negocis que s'acullin als supòsits fixats pel decret del Govern corresponent, per un import total màxim de 130 milions d'euros. Aquesta despesa es finança mitjançant un nou endeutament previst a la disposició final primera.

2. S'aprova un crèdit extraordinari per fer front a les despeses no incloses en el pressupost derivades de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2. S'autoritza el Govern a habilitar les partides pressupostàries escaients pel que fa al subconcepte i als projectes de despesa necessaris.

3. S'aprova un suplement de crèdit per fer front a les despeses la dotació de les quals no sigui suficient per fer front a la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2. S'autoritza el Govern a suplementar les partides pressupostàries escaients pel que fa al subconcepte i als projectes de despesa necessaris.

4. Aquests crèdit extraordinari i suplement de crèdit es destinen en part a finançar o regularitzar les obligacions que el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària ha hagut de contreure sense dotació pressupostària a causa de l'estat d'emergència sanitària, d'acord amb el procediment previst a l'article 17, apartat 4, de la Llei de la contractació pública.

5. S'autoritza el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària a habilitar o ampliar els crèdits necessaris amb càrrec al seu pressupost de despesa que es financen mitjançant la dotació pressupostària suplementària del Govern provinent del suplement de crèdit esmentat a l'apartat 3 d'aquesta disposició.

6. L'import total màxim del crèdit extraordinari i del suplement és de 32.265.914,33 euros i es finança amb l'import disponible del compte de compensació, d'acord amb l'article 19.1 de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, i mitjançant part del nou endeutament previst a la disposició final primera.

7. S'aprova el pla d'equilibri financer, d'acord amb els articles 17.2 i 14.3 de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, que s'annexa a aquesta Llei.

Disposició addicional segona. Protecció dels llocs de treball

La concessió d'ajuts financers públics a les empreses afectades per la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2 ha d'estar, en tot cas, condicionada a la protecció dels llocs de treball per part de l'empresa. No han de tenir accés a aquests ajuts les empreses que hagin acomiadat personal a partir del 14 de març del 2020, a excepció dels acomiadaments de caràcter disciplinari i els acomiadaments de personal amb contracte de temporada que tingués un termini de finalització anterior a l'1 de maig del 2020, llevat que aquests acomiadaments siguin degudament justificats prop de l'òrgan que concedeix els ajuts.

Disposició final primera. Modificació de la Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020

1. Es modifica la lletra f) de l'apartat 1 de l'article 22 de la Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020, que queda redactat en els termes següents:

"f) Emetre deute públic o concertar operacions de crèdit d'un import de 82.875.778,44 euros per finançar el dèficit de caixa previst (73.120.745,28 euros) en l'exercici del 2020 i fer front al pagament de les quotes que vencen durant l'exercici dels préstecs contrets per l'Administració general (9.755.033,16 euros).

2. S'afegeix una nova lletra i) a l'apartat 1 de l'article 22 de la Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020, que queda redactat de la manera següent:

"i) Concertar operacions de crèdit en concepte de prestació de garanties mitjançant avals, destinats al finançament d'empreses i negocis que s'acullin als supòsits fixats per decret, per un import total màxim de 130 milions d'euros."

Disposició final segona. Ratificació de les mesures adoptades pel Govern

1. Es ratifiquen les mesures excepcionals adoptades pel Govern mitjançant el Decret de l'11 de març del 2020, modificat parcialment pel Decret del 13 de març del 2020, el Decret del 14 de març del 2020, el Decret del 15 de març del 2020, el Decret del 17 de març del 2020, modificat parcialment pel Decret del 18 de març del 2020, el Decret del 18 de març del 2020 que estableix la suspensió temporal dels centres autoritzats de triatge de residus, el Decret del 19 de març del 2020 i el Decret del 21 de març del 2020, excepte en allò que hagin estat modificades per aquesta Llei.

2. El Govern pot acordar, per decret, la modificació de les mesures excepcionals adoptades en els decrets esmentats a l'apartat 1 anterior, en funció de l'evolució de la situació epidemiològica, i ha d'acordar-ne l'aixecament, quan les circumstàncies ho permetin.

Disposició final tercera. Modificacions reglamentàries

1. S'encomana al Govern que en el termini màxim de dos mesos promogui una modificació de les normes reglamentàries que regulen la prestació econòmica per desocupació involuntària i els ajuts per a l'habitatge de lloguer amb la finalitat de flexibilitzar els requisits d'accés a aquestes prestacions i ajuts per part de les persones que hagin de fer front a un empitjorament de la seva situació econòmica i social com a conseqüència de la situació d'emergència sanitària ocasionada pel SARS-CoV-2.

2. S'encomana al Govern que, en col·laboració amb FEDA i Andorra Telecom, decreti en el termini màxim d'un mes reduccions en les tarifes elèctriques i els preus de telecomunicacions, aplicables a les empreses, i si escau a les persones, que hagin de fer front a un empitjorament de la seva situació econòmica i social com a conseqüència de la situació d'emergència sanitària ocasionada pel SARS-CoV-2.

Disposició final quarta. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor en el moment de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Casa de la Vall, 23 de març del 2020

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Emmanuel Macron
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra